

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Μέλος των: *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)*
Europa Nostra • European Environmental Bureau (EEB)

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ♦ ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1990 ♦ ΕΤΟΣ 18ο ♦ ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛ. 2

Από τα Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου 10.4.90

ΔΙΕΣΩΘΗ Η ΡΕΜΑΤΙΑ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ «ΑΝΑΠΛΑΣΗ»

Ανακοινώνεται ότι η εκπρόσωπος των πολιτών Χαλανδρίου που ήταν ο Σύνδεσμος με την Ε.Ε. έστειλε επιστολή που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, στην οποία μνημονεύει την Ε.Ε. για την παρέμβασή της και την ευχαριστεί ιδιαίτερα για την σημαντική συμβολή της στην διάσωση του ρέματος Χαλανδρίου.

Οικονομική ενίσχυση από W.W.F.

Ο πρόεδρος της Ε.Ε. Καθηγ. κ. Μ. Σκούλλος ανακοινώνει ότι ετοιμασθηκε πρόταση της Ε.Ε. για το Πρόγραμμα σε συνεργασία με το W.W.F. και με οικονομική ενίσχυσή του. Η μελέτη αφορά κυρίως τους υγροβιότοπους Αχελώου και Ευβοίας με έμφαση στη βίδα (Λουτρ) που είναι μεγάλο θηλαστικό, αβλαβές και συμπαθητικό που η παρουσία του στην Ελλάδα απειλείται σοβαρά μια και υπάρχουν πια ελάχιστα δείγματα σ' όλη τη χώρα. Κύριος παράγων του προγράμματος προστασίας είναι ο κ. Μαρτίνος Γκαίτλιχ, Βιολόγος - Ζωολόγος μέλος της Ε.Ε. Πρόκειται για διεθνές πρόγραμμα που ενισχύεται και από το I.U.C.N. και η ανάληψη του εξασφαλίζει ένα σημαντικό χρηματικό ποσό.

Σπίτι της Πλάκας

Ο κ. Γ. Ποταμιάνος, μέλος του Δ.Σ. της Ε.Ε., κατέθεσε τις νέες δωρεές που έγιναν με την φροντίδα του για την αποκατάσταση του σπιτιού της Πλάκας και που ήταν οι εξής: κ. Π.

Λοβέρδος δρχ. 1.000.000, κ. Α. Παπαμιχαήλ δρχ. 50.000, κ. Α. Νικίας - Κ. Κολλάρος δρχ. 50.000. Ο Πρόεδρος της Εταιρείας ανακοινώνει ότι οι εργασίες έχουν προχωρήσει πολύ και με απόφαση του Δ.Σ. εκφράζονται και πάλι θερμές ευχαριστίες στον κ. Γ. Ποταμιάνο για την εξεύρεση και άλλων πόρων για τις εργασίες στο σπίτι.

Ο ταμίας κ. Α. Αίσωπος ανακοινώνει την κατάσταση του ταμείου της Ε.Ε. και το Δ.Σ. ευχαριστεί τον κ. Αίσωπο για τις ενέργειες του. Αποφασίζεται επίσης να ζητηθεί από S.P.G.H. να στείλει τις πιστώσεις που έχει υποσχεθεί. Εγκρίθηκε επίσης η δαπάνη για την οργάνωση Συνεντεύξεως Τύπου στην αίθουσα της Ένωσης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου επ' ευκαιρία του εορτασμού της «Ημέρας της Γης» (Earth Day) στις 20.4.90.

Χίος

Εξετάσθηκαν τα σημαντικά θέματα της Χίου τα οποία συζητήθηκαν λεπτομερειακά από τους κ.κ. Μ. Σκούλλο, Α. Αποστολόπουλο και Μ. Γκαίτλιχ και αναμένεται σχετική γραπτή έκθεση του κ. Γκαίτλιχ για τους υγροβιότοπους. Επίσης για τον Κάμπο της Χίου αναμένεται η πολεοδομική μελέτη ανάπτυξης της περιοχής που είχε συνταχθεί από το 1988 για την υποβολή του υπομνήματος του κ. Αποστολόπουλου, ο οποίος επεσήμανε την έμφαση που πρέπει να δοθεί στις ενέργειες της Ε.Ε. για την περιοχή του Εμπορίου, αποφυγή

ανέγερσης ξενοδοχείων στον αρχαιολογικό χώρο και προσπάθεια για την λειτουργία του Μουσείου της Νέας Μονής Χίου. Το Δ.Σ. συμφωνεί στην προσπάθεια να κηρυχθούν οι αξιόλογες περιοχές του νησιού «προστατευόμενες» και παρακαλεί το μέλος του Δ.Σ. Καθηγ. κ. Κ. Σταματόπουλο να βοηθήσει μέσω του Υπ. Πολιτισμού.

Θεσσαλονίκη

Ο κ. Σταματόπουλος ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ. για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες να σωθούν οι Βυζαντινοί νερόμυλοι στην περιοχή ρέμα Ρετζένη. Επίσης αναφέρεται στην προσπάθεια περίσωσης των μύλων Αλατίνη - αξιόλογου βιομηχανικού κτίσματος του τέλους του 19ου αιώνα. Ακόμη ο κ. Σταματόπουλος ανακοίνωσε ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως έχει δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την προστασία της φύσεως και καθιέρωσε Ημέρα Περιβάλλοντος όπου θα μπορούσε να βοηθήσει η Ε.Ε.

Επίσης ο κ. Σταματόπουλος έδωσε «συνέντευξη» στα παιδιά της Γερμανικής Σχολής Θεσσαλονίκης για θέματα περιβάλλοντος στην οποία, όπως είπε, τα παιδιά αποδείχθηκαν πολύ ενημερωμένα. Η συνέντευξη μεταδόθηκε και από δύο Ραδιοφωνικούς Σταθμούς. Αποφασίσθηκε στο Δ.Σ. να γίνει έντονο Δελτίο Τύπου για να προωθηθούν τα θέματα της Θεσσαλονίκης, να συγκροτηθεί

ομάδα μελών για την εκπόνηση φυλλαδίου που θα βοηθήσει την προσπάθεια της Εκκλησίας για την προστασία του περιβάλλοντος.

Πρόγραμμα «1000 Κοινοότητες για το Περιβάλλον»

Ο κ. Σκούλλος αναφέρει ότι πρόκειται για ένα Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα που συντονίζεται στην Ελλάδα από την Ελληνική Εταιρεία και γίνεται υπό την αιγίδα και με την ενίσχυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Το πρόγραμμα αυτό προσπαθεί να παγιώσει την περιβαλλοντική πολιτική σε επίπεδο Δήμων, Κοινοτήτων ή και Οικισμών, με την ενεργό συμμετοχή μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και συνεργασία τοπικών περιβαλλοντικών ομάδων και ευαισθητοποιημένων πολιτών.

Κάθε ενδιαφερόμενη Κοινότητα, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία, θα υπογράψει μία προγραμματική σύμβαση για ορισμένα περιβαλλοντικά έργα που η Κοινότητα θέλει και μπορεί να εκτελέσει. Η Ε.Ε. θα προσφέρει την ειδική εμπειρία, ενώ μία τοπική Οργάνωση ή ομάδα πολιτών θα αναλάβει την εποπτεία ή και βοήθεια του έργου.

Στο τέλος του χρόνου θα γίνει η εκτίμηση των αποτελεσμάτων. Αν η «προγραμματική Σύμβαση» έχει επιτυχώς εφαρμοσθεί, τότε η Κοινότητα θα περιληφθεί στον κατάλογο των «1000 Κοινοτήτων για το Περιβάλλον».

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται ήδη με επιτυχία από διετίας σε πολλές χώρες της Ε.Ο.Κ.

Το Δ.Σ. βρίσκει πολύ ενδιαφέρον το παραπάνω πρόγραμμα και εγκρίνει τον συντονισμό του από την Ε.Ε.

Αποφασίστηκε η εκπροσώπηση της Ε.Ε. στις ακόλουθες εκδηλώσεις όπου είχε ειδικά προσκληθεί:

- Στο Σεμινάριο «Το κοινό μας μέλλον, Ειρήνη, Διεθνής Ασφάλεια, Περιβάλλον» του ΚΕΔΕ, στις 25 Απριλίου 1990, στην Αίθουσα Διαλέξεων του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας, Φιλελλήνων 9.
- Στο 5ο Διεθνές Συνέδριο Ζωογεωγραφίας και Οικολογίας, στα κτίρια του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ηράκλειο, 15-20 Απριλίου 1990.

Αποφασίστηκε η επιτάχυνση της

έκδοσης των τευχών του Δελτίου της Εταιρείας που λόγω ανυπερβλήτων δυσκολιών είχε καθυστερήσει.

Επίσης προτείνεται από τον Πρόεδρο και γίνεται δεκτή η ανάγκη εσωτερικής αναδιοργάνωσης της Ε.Ε. που θα συμβαδίσει με την μεταφορά της στο σπίτι της Πλάκας ώστε να ανταποκριθεί στη νέα διευρημένη δραστηριότητα της Εταιρείας.

Από τα Πρακτικά του Δ. Συμβουλίου της Εταιρείας της 4ης Μαΐου 1990

Ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο κ. Σκούλλο ότι το W.W.F. που αντιπροσωπεύεται στην Ελλάδα από την κ. Βαλαώρα δεν θα μπορέσει να υιοθετήσει για φέτος ολόκληρο το πρόγραμμα υγροβιοτόπων και βίδρας παρά το γεγονός ότι ο κ. Hoffmann έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον. Ίσως δοθεί κάποια μικρή πίστωση στον κ. Γκαϊτλιχ για να αρχίσει η μελέτη. Επίσης αναφέρει ότι έγινε υπόμνηση στον κ. Στασινόπουλο για δωρεά εκ μέρους του των ειδών υγιεινής που χρειάζονται για το σπίτι της Πλάκας και ελπίζεται ότι θα υπάρξει σχετική προσφορά.

Συνεχίζονται οι προσπάθειες εξευρέσεως πόρων για την συνέχιση των εργασιών στο σπίτι της Πλάκας.

Επίσης αναφέρει ότι η Συνέντευξη Τύπου της 20ης Απριλίου για την «Earth Day» πήγε πολύ καλά. Παραυρέθηκαν μέλη του Δ.Σ., πολλοί εκπρόσωποι του Τύπου που ανταποκρίθηκε πλήρως, καθώς και εκπρόσωποι άλλων περιβαλλοντικών οργανώσεων. Σχετικά με την συνέντευξη έγιναν εκτενείς δημοσιεύσεις στον Τύπο και πολλές συνεντεύξεις στο Ραδιόφωνο.

Για το πρόγραμμα «1000 Κοινοότητες για το Περιβάλλον» λέει ο Πρόεδρος ότι έχουν αρχίσει επαφές με την Χ.Ε.Ν., το Σώμα Ελληνίδων Οδηγών, τις Περιβαλλοντικές Κινήσεις Κηφισιάς, Βάρκιζας, Χαλανδρίου κ.α.

Για την 9η Ιουνίου έχει ορισθεί Συνάντηση στη Λυών αυτών που χειρίζονται και συντονίζουν το Πρόγραμμα. Την Εταιρεία θα αντιπροσωπεύσει ο κ. Σκούλλος που έχει προσκληθεί για να συζητήσει τα διάφορα θέματα.

Για τους Νερόμυλους και τους Μύλους Αλατίνης της περιοχής Θεσσαλονίκης, επειδή πρόκειται για

θέμα γενικού ενδιαφέροντος, θα δώσει η Ε.Ε. και στον Αθηναϊκό Τύπο το Δελτίο της Ομάδας Θεσσαλονίκης για να ευαισθητοποιηθούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες και το κοινό. Ο κ. Σκούλλος στις 27-29 Απριλίου συμμετέσχε στην Συνάντηση τους Γλασκώβης. Το κύριο θέμα που συζητήθηκε ήταν το Υπόμνημα που ονομάζεται Green Paper και που ετοιμάζει η Κοινότητα για το Αστικό Περιβάλλον, την Πολιτιστική κληρονομιά κ.λπ. Οι προτάσεις γι' αυτό το Υπόμνημα έγιναν αποδεκτές και ορίστηκε νέα συνάντηση στις 5 Ιουνίου. Η Ε.Ε. έχει κάνει ήδη μία διακήρυξη αρχών προς την Κοινότητα και προτείνεται μία σειρά προϋποθέσεων για το Green Paper.

Ο φάκελλος των στοιχείων δόθηκε στους κ.κ. Κολλάρο και Δωροβίνη προς μελέτη.

Αναφέρεται ότι στη συνάντηση της Γλασκώβης συζητήθηκε και το θέμα των Ολυμπιακών Αγώνων και υπερίσχυσε η πρόταση να μην διοχετεύεται καμμία ενίσχυση της Ε.Ο.Κ. για μεγάλες εκδηλώσεις χωρίς μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ιδίως σε ιστορικές πόλεις (Βενετία Διεθνής Έκθεση, Ρώμη Ποδοσφ. Αγώνες, Αθήνα Ολυμπιακοί Αγώνες κ.λπ.).

Ο κ. Δωροβίνης υπενθυμίζει ότι η Ελλάδα δεν έχει ακόμη υπογράψει την Διακήρυξη της Γρανάδας για περιβαλλοντικά θέματα. Επίσης θίγει το θέμα της αθρόας αγοράς γης από αλλοδαπούς. Επειδή το θέμα είναι ιδιαίτερα σοβαρό ανατίθεται στον κ. Δωροβίνη να το ερευνήσει για να επέμβει η Ε.Ε.

Ο κ. Σταματόπουλος αναφέρει ότι η εκδρομή της Κωνσταντινουπόλεως που πραγματοποιήσε η Ομάδα της Θεσσαλονίκης της Ε.Ε. ήταν πολύ επιτυχημένη.

Ο κ. Σκούλλος ανακοινώνει ότι για τον προσεχή Οκτώβριο οργανώνεται στο Βαρί της Ιταλίας από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος σημαντικό Συνέδριο για τον Αγροτο-Τουρισμό (Rural Tourism and Agrotourism).

Έγινε συζήτηση στο Συμβούλιο για την επέμβαση του Κράτους στην τήρηση με αυστηρότητα του Νόμου για τις χρήσεις στην Πλάκα στην οποία οι κάτοικοι συμφωνούν και μάλιστα έχουν στείλει κείμενο για υπογραφή και από την Ε.Ε.

Μετά την συζήτηση το Δ.Σ. αποφασίζει να συμπαρασταθεί η Ε.Ε. στα διαβήματα των κατοίκων της Πλάκας για την τήρηση με αυστηρότητα των χρήσεων της περιοχής. Να ερευνήσουν περαιτέρω το θέμα οι κ.κ. Σταματόπουλος και Αποστολόπουλος και να σταλεί σχετική επιστολή στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Ακολούθως και επειδή υπάρχουν αιτήσεις ενδιαφερομένων ατόμων από διάφορες περιοχές της χώρας που ζητούν να ενταχθούν στην Ε.Ε., μετά από συζήτηση και μέχρις ότου ληφθεί οριστική απόφαση για την τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας, αποφασίζεται να γίνονται κατ' αρχήν δεκτά ως μέλη μεμονωμένα άτομα.

Μουσείο Ακροπόλεως

Επειδή ως πιθανοί χώροι ανεγέρσεως του νέου Μουσείου Ακροπόλεως προτείνονται διάφορες θέσεις που βρίσκονται εντός του αρχαιολογικού χώρου αποφασίζεται να σταλεί διαμαρτυρία προς τις αρμόδιες αρχές με την οποία θα τονίζεται ότι είναι απαράδεκτη και η σκέψη χρησιμοποίησης ενός τέτοιου χώρου ενώ υφίσταται ο χώρος του «Μακρυγιάννη» που είχε προσφερθεί προς την Αρχαιολογική Υπηρεσία ειδικά γι' αυτό το σκοπό.

Αποφασίζεται η συμμετοχή σε διάφορες εκδηλώσεις οικολογικού χαρακτήρα όπως «Ελεύθερη Ραδιοτηλέοραση και Κοινωνία των Πολιτών» που οργανώνεται από την Κίνηση Πολιτών στις 7 Μαΐου και στην ομιλία «The Emerging International Security Environment» που οργανώνει το Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνών και Στρατηγικών Μελετών την 10η Μαΐου.

Από τα Πρακτικά του Δ. Συμβουλίου της Εταιρείας της 12ης Ιουνίου 1990

Το μόνο θέμα της συνεδρίασης αυτής του Δ.Σ. αφορούσε την συζήτηση επί της ανάγκης τροποποίησης του Καταστατικού της Ε.Ε. για την αναδιοργάνωσή της, προς ίδρυση και κανονική λειτουργία Περιφερειακών Παραρτημάτων της.

Γίνεται ανάπτυξη από τον Πρόεδρο κ. Μ. Σκούλλο της σημερινής καταστάσεως και της ανάγκης

αναπροσαρμογής του Καταστατικού της Εταιρείας στις σημερινές της ανάγκες ώστε να λειτουργεί αρτιότερα και να λυθεί και το θέμα της δημιουργίας και του τρόπου δομής και λειτουργίας Περιφερειακών Παραρτημάτων της για την ίδρυση των οποίων υπάρχει πίεση από ενδιαφερόμενους.

Επί του τρόπου ενεργοποίησης των ανωτέρων και περαιτέρω δραστηριοποίησης της Εταιρείας διά της επέκτασης της, γίνονται διάφορες προτάσεις από τον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ.

Μετά από συζήτηση των προτάσεων και αφού όλα τα μέλη του Δ.Σ. εξέφρασαν τη γνώμη τους αποφασίζεται να σταλεί σε όλα τα μέλη του Δ.Σ. αντίγραφο των Πρακτικών ώστε να αποκτήσουν πληρέστερη γνώμη επί του θέματος και τα απουσιάζοντα μέλη του Δ.Σ. ώστε να εκφράσουν και αυτά την γνώμη τους και ορίστηκε νέα Συνεδρίαση για την 3η Ιουλίου κατά την οποία θα ληφθεί τελική απόφαση επί του θέματος.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

Συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Δουβλίνο 25-26 Ιουνίου 1990

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρακολούθησε τη δήλωση του κ. Baron, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην οποία εξέθεσε τη θέση του Κοινοβουλίου καθώς και τις προτεραιότητες όσον αφορά τα κυριότερα κοινοτικά θέματα και ιδίως τις δύο επικείμενες Διακυβερνητικές Διασκέψεις.

Εισαγωγή

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασισμένο να διασφαλίσει τη συνεχή ανάπτυξη της Κοινότητας σε στιγμή μεγάλης πρόκλησης για την Ευρώπη και τον κόσμο, συμφώνησε να εντείνει την διαδικασία των όλων σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών σε μία Ευρωπαϊκή Ένωση με τα απαραίτητα μέσα δράσης. Προς το σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έκανε ανασκόπηση της προόδου και χάραξε τις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά την πλήρη εφαρμογή της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης,

συμφώνησε δε να συγκαλέσει Διακυβερνητική Διάσκεψη για την Πολιτική Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ήδη συμφωνηθείσα Διακυβερνητική Διάσκεψη για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, τέλος δε όρισε τις ημερομηνίες έναρξης των δύο αυτών Διακυβερνητικών Διασκέψεων. 2. Προκειμένου να αυξηθούν τα ωφελήματα που αποκομίζουν οι λαοί μας από το γεγονός ότι ανήκουν σε μια Κοινότητα, η οποία έχει ως λόγο ύπαρξης την προώθηση των δικαιωμάτων, των ελευθεριών και της ευημερίας τους, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ασχολήθηκε με ορισμένα θέματα ιδιαίτερης σημασίας για κάθε πολίτη, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, το περιβάλλον, τα ναρκωτικά και η σχέση τους με το οργανωμένο έγκλημα, και ο αντισιμιτισμός. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι η δράση στους τομείς αυτούς είναι ουσιαστικής σημασίας για την Ένωση που επιθυμεί να ολοκληρώσει κατά τα προσεχή έτη.

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασισμένο να ενισχύσει το ρόλο της Κοινότητας στον κόσμο ώστε να ανταποκρίνεται στις διεθνείς ευθύνες της, εξέτασε την πρόοδο που σημειώθηκε στις εξωτερικές σχέσεις της Κοινότητας και χάραξε τις κατευθυντήριες γραμμές για τις μελλοντικές ενέργειες σε διάφορους τομείς. Η συζήτηση αντικατόπτρισε την αυξανόμενη συνοχή μεταξύ των οικονομικών και πολιτικών πτυχών της διεθνούς δράσης της Κοινότητας.

Ι. ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

1. Εφαρμογή της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης

Η υλοποίηση των υποχρεώσεων που περιέχονται στην Ενιαία Πράξη έχει θεμελιώδη σημασία για τη διαδικασία ολοκλήρωσης και τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η οικονομική και Νομισματική Ένωση και η Πολιτική Ένωση πρέπει να οικοδομηθούν σε ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, στον οποίο διασφαλίζεται η ελεύθερη

κυκλοφορία προσώπων, προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, όπου αναπτύσσονται οι αναγκαίες πολιτικές που συνοδεύουν την Εσωτερική Αγορά.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέγραψε την πρόοδο που έχει επιτελεσθεί προς την εφαρμογή της Ενιαίας Ευρωπαϊκής πράξης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε σε ορισμένους τομείς κατά τους τελευταίους μήνες και σημείωσε ότι τα δύο τρίτα των μέτρων έχουν ήδη συμφωνηθεί.

Στον τομέα των κρατικών προμηθειών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε τη σημαντική συμφωνία για το άνοιγμα των τομέων του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, οι οποίοι προηγουμένως ήταν κλειστοί. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προβλέπει στην περαιτέρω πρόοδο που συντελείται στον τομέα των κρατικών προμηθειών, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών υπηρεσιών.

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε ταχεία πρόοδο στα θέματα των επενδυτικών υπηρεσιών και των ασφαλίσεων. Ζήτησε επίσης την ταχεία ολοκλήρωση των εργασιών για την πνευματική ιδιοκτησία, καθώς και αποτελεσματική δράση όσον αφορά τις δημόσιες προσφορές αγοράς ή ανταλλαγής εντός της Κοινότητας.

Όσον αφορά την υγεία των ζώων και των φυτών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να ολοκληρωθεί τάχιστα η εσωτερική αγορά στη γεωργία και τα τρόφιμα με βάση την πρόσφατη σχετική πρόοδο.

Στο φορολογικό τομέα, η πρόσφατη συμφωνία για τη δέση των μέτρων συνεργασίας όσον αφορά τη φορολογία των εταιρειών αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου. Όσον αφορά τους έμμεσους φόρους, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να εγκριθούν πριν από το τέλος του έτους οι νέοι διακανονισμοί ΦΠΑ, και φόρων κατανάλωσης, οι οποίοι θα αρχίσουν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 1993.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την έγκριση της δεύτερης φάσης της φιλελευθεροποίησης των αερομεταφορών και για άλλες σημαντικές πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα των μεταφορών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σημασία της συνεχούς προόδου σε όλους τους τομείς της πολιτικής των μεταφορών, (ιδίως καμποτάζ, φορολογική εναρμόνιση στον τομέα των οδικών μεταφορών το συντομότερο δυνατόν και πριν από τις 31.12.1990 και σύμφωνα με τις διατάξεις της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης, και διαμετακόμιση)

Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που συνήλθε στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας με το πέρας της Ιρλανδικής Προεδρίας περιελήφθη και η ακόλουθη δήλωση που αφορά τις *Επιταγές του Περιβάλλοντος*. Επειδή η δήλωση αυτή πιστεύουμε ότι έχει βαρύνουσα σημασία αυτή καθ' εαυτή αλλά επειδή ταυτόχρονα αντικατοπτρίζει την βαθειά ανησυχία και την ευαισθησία των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το Περιβάλλον γενικότερα, την παραθέτουμε αυτούσια ώστε να γίνει αντιληπτή η προέχουσα σημασία που αποδίδεται στην διατήρηση του περιβάλλοντος σήμερα από όλους τους ηγέτες της Ε.Ο.Κ. και της Ευρώπης γενικότερα.

ΟΙ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το φυσικό περιβάλλον που αποτελεί το σύστημα στο οποίο στηρίζεται η ζωή του πλανήτη μας διατρέχει ανησυχητικό κίνδυνο. Η ατμόσφαιρα της γης απειλείται σοβαρά. Η κατάσταση των υδάτινων πόρων, συμπεριλαμβανομένων των θαλασσών και των ωκεανών, δημιουργεί ανησυχία, οι φυσικοί πόροι εξαντλούνται και σημειώνεται αύξουσα απώλεια της γενετικής ποικιλίας. Η ποιότητα ζωής - ή μάλλον, η συνέχιση της ζωής - δεν μπορεί πλέον να διασφαλισθεί αν δεν αμφισβητηθούν οι σημερινές τάσεις αντιμετώπισης των πραγμάτων.

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αναγνωρίζουμε την ειδική ευθύνη μας για το περιβάλλον

τόσο έναντι των πολιτών μας όσο και έναντι του κόσμου εν γένει.

Αναλαμβάνουμε την υποχρέωση να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για την προστασία και προαγωγή του φυσικού περιβάλλοντος της ίδιας της Κοινότητας και του κόσμου, στον οποίο αυτή ανήκει. Πρόθεση μας είναι να αναπτυχθεί η δράση της Κοινότητας και των κρατών μελών της σε συντονισμένη βάση και σύμφωνα με τις αρχές της λογικής ανάπτυξης και της προληπτικής και προφυλακτικής δράσης. Εγκρίναμε ως εκ τούτου, την εξής δήλωση στην οποία εκτίθενται οι κατευθυντήριες γραμμές για την μελλοντική δράση.

Η Κοινοτική Διάσταση

Οι υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος καθορίζονται σαφώς στις Συνθήκες, διαδίδεται όμως ολοένα περισσότερο η αντίληψη ότι, ως μια από τις κυριότερες περιφερειακές ενώσεις παγκοσμίως, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της έχουν την ευθύνη να παίζουν καθοδηγητικό ρόλο στην προώθηση συντονισμένων και αποτελεσματικών ενεργειών σε παγκόσμιο επίπεδο, συνεργαζόμενα με τις άλλες βιομηχανικές χώρες και βοηθώντας τις αναπτυσσόμενες να ξεπεράσουν τις ιδιαίτερες δυσκολίες τους. Η αξιοπιστία και η αποτελεσματικότητα της Κοινότητας σε αυτό το ευρύτερο επίπεδο εξαρτάται κατά μεγάλο μέρος από την ικανότητά της να λαμβάνει προοδευτικά μέτρα στον τομέα του περιβάλλοντος υλοποιητέα και εφαρμοστέα από τα κράτη - μέλη της. Η εσωτερική και η εξωτερική διάσταση της κοινοτικής πολιτικής, είναι ως εκ τούτου αναπόσπαστα συνδεδεμένες.

Η ολοκλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς το 1992 θα δώσει σημαντική ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη της Κοινότητας, αλλά θα πρέπει παράλληλα να επιταχυνθούν και οι προσπάθειες για να εξασφαλισθεί ότι αυτή η ανάπτυξη μπορεί να διαρκέσει και δεν θα καταστρέψει το περιβάλλον. Ειδικότερα θα πρέπει να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι που εγκυμονεί για το περιβάλλον η αυξανόμενη παραγωγή και ζήτηση στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας και των υποδομών, και θα πρέπει να ενταχθούν πλήρως και

αποτελεσματικά τα προσήκοντα περιβαλλοντικά κριτήρια στη χάραξη της πολιτικής και σε αυτούς και σε όλους τους άλλους τομείς.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη πρέπει να αναζητήσουν αποτελεσματικές λύσεις για όλες τις μορφές της ρύπανσης συμπεριλαμβανόμενης και αυτής που οφείλεται στο γεωργικό τομέα και να υποστηρίξουν τις προσπάθειες για την προώθηση καθαρής τεχνολογίας και μη ρυπαντικών μεθόδων παραγωγής και προϊόντων στη βιομηχανία.

Χρειάζονται επίσης καλύτερες διευθετήσεις για την προστασία των θαλασσών και παράκτιων περιοχών των κρατών μελών, από την απειλή που αντιπροσωπεύει η μεταφορά πετρελαίου και επικίνδυνων ουσιών. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις θαλάσσιες περιοχές προς Δ. και Ν. της Κοινότητας όπου θα πρέπει να αναπτυχθούν, χωρίς καθυστέρηση και με τη βοήθεια της Επιτροπής, νέες συμφωνίες συνεργασίας.

Αν και πρόσφατα έχει επιτελεσθεί αξιοσημείωτη πρόοδος στη λήψη μέτρων για το περιβάλλον σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει ακόμη να γίνουν πάρα πολλά λαμβανομένων δεόντως υπόψη της αρχής της επικουρικότητας, των διαφορετικών περιβαλλοντικών συνθηκών στις περιοχές της Κοινότητας και της ανάγκης ισορροπημένης ανάπτυξης των περιοχών. Καλούμε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν σ' αυτή τη βάση τις εργασίες τους. Η επικείμενη Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη θα πρέπει να αναζητήσει τρόπους επιτάχυνσης των κοινοτικών διαδικασιών λήψεως αποφάσεων στον τομέα του περιβάλλοντος, με στόχο να εφοδιαστεί η Κοινότητα με τις θεσμικές εκείνες διατάξεις που χρειάζεται ώστε να μπορεί από πάσης απόψεως να ανταπεξέρχεται στις κρίσιμες ανάγκες των καιρών.

Οι όποιες κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις για το περιβάλλον θα είναι αποτελεσματικές μόνον εφόσον υλοποιούνται και εφαρμόζονται πλήρως από τα κράτη μέλη. Αναμένουμε επομένως τη δέσμευση που έχουμε αναλάβει γι' αυτό το σκοπό. Για την εξασφάλιση διαφάνειας, συγκρισιμότητας των προσπαθειών και πλήρους

ενημέρωσης του κοινού καλούμε την Επιτροπή να προβαίνει τακτικά σε επισκόπηση της κατάστασης και να δημοσιεύει λεπτομερείς εκθέσεις με τις διαπιστώσεις της. Θα πρέπει επίσης να γίνονται κατά περιόδους αξιολογήσεις των ισχυουσών οδηγιών για να εξασφαλίζεται η προσαρμογή τους στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο και η επίλυση των επίμονων δυσχερειών στις οποίες προσκρούει η εφαρμογή τους. Οι εργασίες αυτές δεν θα πρέπει φυσικά σε καμία περίπτωση να οδηγήσουν σε χαμηλότερο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι προδιαγραφές με σκοπό την εξασφάλιση υψηλού βαθμού προστασίας του περιβάλλοντος, θα παραμείνουν ο ακρογωνιαίος λίθος της κοινοτικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Η παραδοσιακή όμως προσέγγιση «εντολής και ελέγχου» θα πρέπει τώρα να συμπληρωθεί όπου χρειάζεται με οικονομικά και φορολογικά μέτρα, αν πρόκειται να ενταχθούν πλήρως τα περιβαλλοντικά κριτήρια σε άλλους τομείς πολιτικής, να προληφθεί η ρύπανση στην πηγή και να πληρώνει ο ρυπαίνων. Καλούμε, επομένως, την Επιτροπή να επισπεύσει τις εργασίες της στον τομέα αυτόν και να υποβάλλει, μέχρι τέλους του 1990, προτάσεις για τη δημιουργία πλαισίου εντός του οποίου τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να θέσουν σε εφαρμογή τέτοια μέτρα κατά τρόπο σύμφωνο προς τις Συνθήκες.

Η υλοποίηση των κοινοτικών μέτρων για το περιβάλλον και η προστασία της κοινής ευρωπαϊκής κληρονομιάς μπορεί να οδηγήσει στην άνιση επιβάρυνση των επί μέρους κρατών μελών. Στα πλαίσια αυτά, θεωρούμε ευπρόσδεκτη την πρωτοβουλία ENVIREG, σύμφωνα με την οποία τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα παρέχουν βοήθεια για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων και την αντιμετώπιση της απόρριψης ακάθαρτων λυμάτων σε παράκτιες περιοχές. Καλούμε την Επιτροπή να προβεί σε ανασκόπηση του συνολικού ύψους πόρων του προϋπολογισμού που διατίθενται για την κοινοτική περιβαλλοντική πολιτική, οι οποίοι προς το παρόν εκταμιεύονται μέσω πολλών και διαφόρων χρηματοδοτικών μηχανισμών, και να υποβάλλει τα

πορίσματα της στο Συμβούλιο το συντομότερο δυνατόν.

Γενικά Θέματα

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη φέρουν ειδική ευθύνη να προάγουν και να συμμετέχουν στην διεθνή δράση για την καταπολέμηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που αφορούν ολόκληρη την υφήλιο. Η ικανότητα τους να αναλάβουν ηγετικό ρόλο σε αυτό το πεδίο είναι τεράστια. Η Κοινότητα οφείλει να εκμεταλευθεί αποτελεσματικά το ηθικό, οικονομικό και πολιτικό της βάρος για να προωθεί τις διεθνείς προσπάθειες επίλυσης των οικουμενικών προβλημάτων και για να καλλιεργήσει βιώσιμες προοπτικές ανάπτυξης και σεβασμού των κοινών φυσικών αγαθών. Ιδιαίτερα η Ανταρκτική χρήζει ειδικής προστασίας, καθότι είναι η τελευταία άγρια περιοχή. Η Κοινότητα θα πρέπει επίσης να υποστηρίξει τις προσπάθειες που γίνονται για να δοθεί στους διεθνείς φορείς η ικανότητα να ανταποκρίνονται πιο αποτελεσματικά σε οικουμενικά προβλήματα.

Η καταστροφή της στοιβάδας του όζοντος αποτελεί λόγο ιδιαίτερης ανησυχίας. Η Κοινότητα έχει ήδη συμφωνήσει να ασκήσει πίεση για την αναθεώρηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του σχετικού με τις ουσίες που καταστρέφουν την στοιβάδα του όζοντος, με σκοπό να επιταχυνθεί σημαντικά η πλήρης εξαφάνιση αυτών των ουσιών. Είναι επίσης αποφασισμένη να βοηθήσει να δοθούν πρόσθετοι τεχνικοί και οικονομικοί πόροι στις αναπτυσσόμενες χώρες για να μπορέσουν να θέσουν το Πρωτόκολλο σε εφαρμογή. Καλούμε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη του Πρωτοκόλλου να υποστηρίξουν τις προτάσεις αυτές και καλούμε τα κράτη που δεν το έχουν ήδη κάνει να επικυρώσουν ή να προσχωρήσουν επειγόντως στο Πρωτόκολλο.

Από πρόσφατες επιστημονικές αναλύσεις προκύπτει ότι οι εκπομπές που οφείλονται στις δραστηριότητες του ανθρώπου συμβάλλουν ουσιαστικά στην αύξηση των συγκεντρώσεων αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα και ότι αν συνεχισθεί η αδράνειά μας θα αντιμετωπίσουμε νέες αυξήσεις της

θερμοκρασίας παγκοσμίως στις επόμενες δεκαετίες. Παροτρύνουμε όλες τις χώρες να λάβουν εκτεταμένα μέτρα αποτελεσματικής χρήσης και συντήρησης της ενέργειας και να ορίσουν το συντομότερο δυνατό στόχους και στρατηγικές για τον περιορισμό εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Καλούμε την Επιτροπή να ετοιμάσει γρήγορα τις προτάσεις συγκεκριμένων μέτρων που σκοπεύει να υποβάλει, ιδίως όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ώστε να υιοθετηθεί μια ισχυρή κοινοτική θέση ενόψει της Β' Παγκόσμιας Διάσκεψης για το κλίμα. Η Κοινότητα και τα κράτη της θα λάβουν όλα τα δυνατά μέτρα για να προωθήσουν την ταχεία σύναψη συμφωνίας για το κλίμα και των συνδεδεμένων πρωτοκόλλων, συμπεριλαμβανομένου και ενός πρωτοκόλλου για την προστασία των τροπικών δασών.

Ανησυχούμε ιδιαίτερα για την συνεχή και ταχεία καταστροφή των τροπικών δασών. Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την απόφαση της νέας κυβέρνησης της Βραζιλίας να σταματήσει αυτήν την καταστροφή και να προωθήσει την ορθολογική διαχείριση των δασών. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της θα υποστηρίξουν δραστήρια τη διαδικασία αυτή. Ζητήσαμε από την Επιτροπή να αρχίσει επειγόντως συζητήσεις με τη Βραζιλία και τις άλλες χώρες του Συμφώνου του Αμαζονίου με στόχο να εκπονηθεί ένα πρόγραμμα συγκεκριμένης δράσης στο οποίο θα συμμετέχει η Κοινότητα, τα κράτη μέλη της και οι χώρες αυτές. Στα στοιχεία που πρέπει να μελετηθούν κατά προτεραιότητα περιλαμβάνονται η εξόφληση του χρέους με τη διατήρηση των δασών, οι κώδικες συμπεριφοράς για τις βιομηχανίες που εισάγουν ξυλεία και οι πρόσθετοι πόροι που χρειάζονται για τη διατήρηση των δασών και την ορθολογική τους διαχείριση, μέσω της βέλτιστης χρήσης των υφισταμένων οργανισμών και μηχανισμών.

Καλούμε και άλλες βιομηχανικές χώρες να συμμετάσχουν στις προσπάθειές μας. Στις ίδιες τις χώρες μας θα εργαστούμε για την προστασία των δασών και για την

επέκταση και ενίσχυση των προγραμμάτων αναδάσωσης.

Η καταστροφή των τροπικών δασών, η διάβρωση του εδάφους, η απερίμωση και άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα των αναπτυσσομένων χωρών μπορούν να αντιμετωπιστούν πλήρως μόνο στα πλαίσια των σχέσεων Βορρά - Νότου εν γένει. Εν τούτοις, η Κοινότητα μαζί με τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαδραματίσουν ρόλο μείζονος σημασίας βοηθώντας τις εν λόγω χώρες στις προσπάθειές τους να επιτύχουν μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη. Στα πλαίσια αυτά, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τις διατάξεις της τέταρτης σύμβασης του Λομέ σύμφωνα με τις οποίες θα αυξηθούν οι ενισχύσεις προς τις χώρες ΑΚΕ, κατόπιν αιτήσεώς τους, στους τομείς του πληθυσμού, του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης των πόρων. Χαιρετίζουμε επίσης με ικανοποίηση τη στρατηγική που εκτίθεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, ιδίως όσον αφορά την αναγνώριση της ανάγκης να διατεθούν περισσότεροι πόροι για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων των αναπτυσσομένων χωρών. Γενικότερα, στις συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής που δεν εμπίπτουν στα πλαίσια της Λομέ, θα πρέπει να δίνεται όλο και μεγαλύτερη σημασία στις κοινές μας ανησυχίες για το περιβάλλον.

Η κατάσταση του περιβάλλοντος στην Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη αποτελεί ειδική πρόκληση. Υποστηρίζουμε τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν στις 16 Ιουνίου 1990 στο Δουβλίνο, οι αρμόδιοι σε θέματα περιβάλλοντος Υπουργοί της Κοινότητας και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση του περιβάλλοντος σε ολόκληρη την Ευρώπη και ειδικότερα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Αυτές οι χώρες πρέπει να λάβουν μέτρα αποκατάστασης για να τακτοποιηθούν προβλήματα που έχουν συσσωρευθεί λόγω χρονίας αμέλειας και για να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητα των μελλοντικών

οικονομικών εξελίξεων τους. Για την επίτευξη αυτών των στόχων χρειάζονται την υποστήριξη της Κοινότητας και των κρατών μελών της. Οι δράσεις που έχουν ήδη αναληφθεί στα πλαίσια του προγράμματος PHARE είναι ενθαρρυντικές, θα πρέπει όμως να αναπτυχθούν περισσότερο, τόσο στα πλαίσια του επεκταθέντος προγράμματος G24 όσο και στις συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης. Αναμένουμε επίσης τη σχετική συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Ατομική στάση και κοινές ευθύνες

Μια από τις μείζονες εξελίξεις της εποχής μας είναι το μεγαλύτερο ενδιαφέρον και ανησυχία του κοινού για θέματα περιβάλλοντος. Σημειώνουμε με ικανοποίηση την έκδοση του κανονισμού για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Γραφείου Περιβάλλοντος το οποίο θα παρέχει στους πολίτες της Ευρώπης αξιόπιστα και αντικειμενικά στοιχεία για τα προβλήματα του περιβάλλοντος.

Μια άλλη σημαντική εξέλιξη είναι η έκδοση της οδηγίας για την ελευθερία της πρόσβασης σε στοιχεία με το περιβάλλον, η οποία θα επιτρέψει στο κοινό να έχει ευκολότερα στη διάθεσή του πληροφοριακά στοιχεία και θα οδηγήσει στη δημοσίευση τακτικών εθνικών εκθέσεων για την κατάσταση του περιβάλλοντος. Καλούμε τα κράτη μέλη να συνοδεύουν αυτές τις εκθέσεις με σχέδια εθνικών δράσεων για το περιβάλλον, τα οποία θα πρέπει να έχουν σχεδιασθεί με τρόπο που να προκαλέσει το ενδιαφέρον και την υποστήριξη του κοινού σε μέγιστο βαθμό.

Καλούμε τα κράτη μέλη να κάνουν θετικά βήματα προς την ευρεία διάδοση των στοιχείων για το περιβάλλον στους πολίτες τους, ώστε να δημιουργηθεί περισσότερο υπεύθυνη στάση, περισσότερη φροντίδα, μεγαλύτερη κατανόηση, βάσει ορθών επιστημονικών εκτιμήσεων, της φύσης και των αιτίων των προβλημάτων και καλύτερη εκτίμηση του κόστους και

των λοιπών επιπλοκών των δυνατών λύσεων.

Η ανάπτυξη υψηλότερων επιπέδων γνώσης και κατανόησης των θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον θα διευκολύνει την ανάληψη αποτελεσματικότερης δράσεως από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της για την προστασία του περιβάλλοντος. Στόχος αυτής της δράσεως πρέπει να είναι η διασφάλιση του δικαιώματος των πολιτών για καθαρό και υγιές περιβάλλον, ιδίως όσον αφορά:

- * την ποιότητα της ατμόσφαιρας
- * τους ποταμούς, τις λίμνες, τα παράκτια και θαλάσσια ύδατα
- * την ποιότητα των τροφίμων και του πόσιμου νερού
- * την προστασία από το θόρυβο
- * την προστασία από τη μόλυνση, τη διάβρωση και την απερίημωση του εδάφους
- * τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, της πανίδας και χλωρίδας, του τοπίου και άλλων στοιχείων της φυσικής κληρονομιάς
- * τις καλές συνθήκες διαβίωσης στις κατοικημένες περιοχές.

Η πλήρης επίτευξη αυτού του στόχου πρέπει να αποτελεί κοινή ευθύνη. Τα προβλήματα δεν μπορούν να επιλυθούν χωρίς συντονισμένη δράση. Σε κάθε χώρα, οι πάντες - κυβέρνηση, δημόσιες αρχές, ιδιωτικές επιχειρήσεις, ιδιώτες και ομάδες - πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στις ενέργειες αυτές. Πρέπει να προωθηθεί η αποδοχή αυτής της αρχής σε όλα τα επίπεδα.

Η ανθρωπότητα είναι θεματοφύλακας του φυσικού περιβάλλοντος και έχει καθήκον να εξασφαλίζει την πεφωτισμένη διαχείρησή του για τη σημερινή και τις μέλλουσες γενιές. Πρέπει να υπάρξει αλληλεγγύη προς τα πτωχότερα και λιγότερο ανεπτυγμένα έθνη.

Σημειώνουμε με ενδιαφέρον τα συμπεράσματα του Forum της Σιένα για το Διεθνές Δίκαιο για το περιβάλλον και προτείνουμε να εξετασθούν από τη Διάσκεψή του ΟΗΕ για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη που θα συγκληθεί το 1992.

Όλες οι αποφάσεις μας έχουν σημασία. Το περιβάλλον εξαρτάται από τις συλλογικές δράσεις μας και το αριανό περιβάλλον εξαρτάται

από τον τρόπο που θα δράσουμε σήμερα.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει αυτές τις αρχές κι αυτούς τους στόχους ως βάση για το Πέμπτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον και να υποβάλλει ένα σχέδιο τέτοιου Προγράμματος το 1991.

Γεφυρώνοντας το Χάσμα

Από τα Πρακτικά της Διάσκεψης των μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (N.G.O.) για το Περιβάλλον που έγινε στο Bergen της Νορβηγίας μεταξύ 14-16 Μαΐου 1990.

Κατά την διάρκεια της σπουδαιότερης αυτής για το 1990 Διασκέψεως για τα προβλήματα του περιβάλλοντος, οι προτάσεις, οι κοινές διακηρύξεις και οι αποφάσεις που ελήφθησαν, συνοψίζονται στις ακόλουθες τρεις εκθέσεις. Κατά χρονολογική και λογική σειρά οι εκθέσεις αυτές είναι:

1. *Η Έκθεση προς την Υπουργική Σύσκεψη του Bergen* επί της διαρκούς αναπτύξεως στον χώρο της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη (E.C.E.) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών από τις Εθελοντικές Οικολογικές Οργανώσεις.

Η έκθεση αυτή είναι μια συμπύκνωση των απόψεων των 350 οργανώσεων οι οποίες συμμετείχαν στη Συνάντηση του Δούναβη τον Μάρτιο του 1990. Είναι - γράφουν οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις - η Υπουργική Διακήρυξη που θα θέλαμε να συμφωνηθεί στο Bergen. Συντάχθηκε κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εμφανής η διαφορά - το χάσμα - μεταξύ εκείνων που οι πολίτες της περιοχής της E.C.E. επιθυμούν και εκείνων που οι κυβερνήσεις τους μπορούν να πραγματοποιήσουν.

2. *Το Κοινό Πρόγραμμα για Δράση (Joint Agenda for Action)* Είναι το πρόγραμμα που ετοιμάστηκε από τις 5 Ομάδες μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (N.G.O.) και τους κυβερνητικούς εκπροσώπους κατά την διάρκεια της 11ο-Διασκέψεως στο Bergen στις 10 Μαΐου του 1990. Μολονότι για τις κυβερνήσεις αποτελεί την «Οροφή» το ανώτατο δηλαδή επίπεδο δράσης, για τις μη

Κυβερνητικές Οργανώσεις αποτελεί την «Βάση» το ελάχιστο δηλ. επίπεδο δράσης - όπως πολύ επιτυχώς χαρακτήρισε το κείμενο αυτό ο Γενικός Γραμματέας Tom Burke.

3. *Η Κοινή Υπουργική Διακήρυξη «Επί της διαρκούς Αναπτύξεως στην περιοχή E.C.E.»*

Όπως είναι αυτονόητο διαγράφει τους στόχους στους οποίους τελικώς συμφώνησαν οι Υπουργοί που έλαβαν μέρος στην Διάσκεψη του Bergen.

Joint Agenda for Action

Η Κοινή Διακήρυξη Δράσης που προετοιμάστηκε στην Διάσκεψη του Bergen και περιλαμβάνει τα σημεία συμφωνίας που επιτεύχθηκαν μεταξύ των 5 μη κυβερνητικών ομάδων και των κυβερνήσεων.

Bergen 11 Μαΐου 1990

Η συλλογική συμμετοχή των κυβερνήσεων και των 5 Ομάδων μη κυβερνητικών οργανώσεων συνείσφερε πάρα πολύ στον εμπλουτισμό και στη προετοιμασία της Διάσκεψης του Bergen.

Ενημέρωση και Συμμετοχή του Κοινού

Αποδείχθηκε στην Παγκόσμια Επιτροπή ότι η επιστημονική κοινότητα, οι εθελοντικές περιβαλλοντικές οργανώσεις και η νεολαία έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην επέκταση και ενίσχυση της περιβαλλοντικής ενημέρωσης. Η επιστήμη απέδειξε την περιβαλλοντική υποβάθμιση που προκαλείται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες ενώ οι εθελοντικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι εργατικές ενώσεις, η νεολαία και άλλες κοινωνικές ομάδες ενίσχυσαν την ενημέρωση του κοινού και κατ' αυτό το τρόπο την πολιτική δράση. Πρέπει να γίνουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την πληροφόρηση και την υποστήριξη όλων των τομέων της κοινωνίας σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο ώστε η διαρκής (sustainable) ανάπτυξη να γίνει η βάση της αριανής ισόρροπης ανάπτυξης.

Η οικονομική πλευρά της Διαρκούς (sustainable) ανάπτυξης

Η Παγκόσμια Επιτροπή

διακηρύσσει ότι «Δύο προϋποθέσεις είναι απαραίτητο να εκπληρωθούν προτού οι διεθνείς οικονομικές ανταλλαγές καταστούν επωφελείς για όλους τους ενδιαφερόμενους. Η διάρκεια (sustainability) των οικοσυστημάτων επί των οποίων βασίζεται η παγκόσμια οικονομία πρέπει να διασφαλισθεί. Και οι οικονομικά συμβαλλόμενοι πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η ανταλλαγή είναι ισόρροπη. Σχέσεις που είναι άνισες και βασίζονται στην κυριαρχία του ενός ή του άλλου δεν αποτελούν σταθερή βάση για αλληλεξάρτηση».

Θεωρούμε αυτές τις προϋποθέσεις σαν βασική αρχή της διαρκούς (sustainable) οικονομικής δραστηριότητας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη διαπίστωση ότι η οικονομική ανάπτυξη και η προστασία όλων των οικολογικών συστημάτων σε παγκόσμια κλίμακα πρέπει να εναρμονισθούν.

Η μελλοντική οικονομική ανάπτυξη πρέπει να μη βασίζεται στην κατανάλωση ενέργειας και πρώτων υλών αλλά αντιθέτως πρέπει να δώσει έμφαση στην μεγαλύτερη ικανότητα διαχειρήσεως των πόρων και στις ελαττωμένες εισαγωγές. Η βασική αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να εφαρμοσθεί. Οι χώρες της Ε.Σ.Ε. θα πρέπει να μελετήσουν τις επιδράσεις εκτεταμένης χρήσεως περιβαλλοντικών φόρων. Εφαρμογή νομικών πλαισίων και υποχρεωτικών περιβαλλοντικών κανονισμών είναι οι βασικές προϋποθέσεις για τη

χρήση των οικονομικών μέτρων.

Διεθνείς Τράπεζες Ανάπτυξης πρέπει να εφαρμόσουν αποτελεσματικούς οικονομικούς μηχανισμούς οι οποίοι θα προωθήσουν την Διαρκή Ανάπτυξη. Πρέπει να δοθεί εξαιρετική προσοχή, από αυτούς τους οργανισμούς, στην διατήρηση - διάσωση των κρίσιμων οικοσυστημάτων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Επιπλέον οι οργανισμοί πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στα παγκόσμια προβλήματα όπως είναι το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η μείωση της στοιβάδας του όζοντος, η μείωση των δασών κ.α. Η δε αρχή της διαρκούς ανάπτυξης πρέπει να αποτελέσει το απαραίτητο συμπλήρωμα της πολιτικής και των προγραμμάτων των Τραπεζών και ιδιαιτέρως της νεο-ιδρυθείσας Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανοικοδόμηση και Ανάπτυξη (της Ανατ. Ευρώπης).

Η GATT και οι άλλοι Διεθνείς οργανισμοί και ενώσεις πρέπει να εφαρμόσουν την προστασία του περιβάλλοντος και την διατήρηση των φυσικών πηγών ως αναπόσπαστο μέρος των εμπορικών συμφωνιών.

Διαρκής χρήση Ενέργειας

Η παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (WCED) έφθασε στο συμπέρασμα ότι η διατήρηση των πηγών ενέργειας και η αυξημένη χρήση ανανεούμενων πηγών ενέργειας αποτελεί την

μοναδική οδό επιβίωσης στο μέλλον.

Η έκθεση της WCED λέει:

«Μία ασφαλής, περιβαλλοντικώς σωστή και οικονομικώς βιώσιμη πολιτική ενέργειας που θα εξασφαλίζει την ανθρώπινη πρόοδο στο απώτερο μέλλον είναι επιτακτική. Επιπροσθέτως είναι δυνατή (εφαρμόσιμη)».

Διαρκής Βιομηχανική Δραστηριότητα

Η βιομηχανία είναι και θα παραμείνει ένας βασικός προμηθευτής προϊόντων για την ανθρωπότητα. Οποσδήποτε όμως μία ταχεία ταχεία μετάβαση σε διαρκείς μορφές βιομηχανικής ανάπτυξης είναι απαραίτητη για τις οικονομικές προοπτικές και την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Αυτή η μετατροπή πρέπει να επιτύχει μία λογική, αποτελεσματική χρήση των πηγών και πρόληψη της ρύπανσης και ελαχιστοποίηση των αποβλήτων. Πρέπει να βασίζεται σε προληπτικά μέτρα.

Ο σκοπός της διαρκούς βιομηχανικής ανάπτυξης πρέπει να είναι η καθαρή παραγωγή (προγραμμάτων και προϊόντων). Η καθαρή παραγωγή αφορά όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής του προϊόντος προς τον σκοπό της πρόληψης και της ελαχιστοποίησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινδύνων για την ανθρώπινη ζωή και το περιβάλλον.

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 36 ΑΘΗΝΑ 106 73
ΤΗΛ. 360 53 19 FAX: 362 25 35

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΙΩΑΝΝΑ ΝΙΚΗΤΑΡΑ

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
«ΗΛΕΚΤΡΟΤΥΠ»
Τζωρτζ 3, Τηλ.: 362 20 80

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ